

Instytut Pamięci Narodowej - Kielce

<https://kielce.ipn.gov.pl/kielce/aktualnosci/200680,Posadzenie-katynskiego-Debu-Pamieci-dedykowanego-Zygmuntowi-Zuchowskiemu-Potok-Wielki-W.html>
05.05.2024, 21:33

Posadzenie katyńskiego „Dębu Pamięci” dedykowanego Zygmuntowi Żuchowskiemu - Potok Wielki, 26 kwietnia 2024 r

W sobotę 26 kwietnia 2024 r. o godz. 11.00 w Potoku Wielkim i w Krzcięcicach w powiecie jędrzejowskim rozpoczną się uroczystości posadzenia „Dębu Pamięci”, dedykowanego ofierze Zbrodni Katyńskiej - Zygmuntowi Marianowi Żuchowskiemu. W uroczystościach weźmie udział przedstawiciel Instytutu Pamięci Narodowej, pracownik Referatu Badań Historycznych Delegatury w Kielcach Marek Jończyk.

Program uroczystości:

- godz. 11.00 - Msza św. w intencji ofiar Zbrodni Katyńskiej w kościele pod wezwaniem św. Prokopa w Krzcięcicach
- godz. 12.00 – Akademia okolicznościowa w Szkole Podstawowej w Potoku Wielkim
- godz. 12.30 - Posadzenie i poświęcenie „Dębu Pamięci”
- Przemówienia okolicznościowe;
- wystąpienie Marka Jończyka „Katyńska zbrodnia ludobójstwa”.
- Żłócenie kwiatów i zapalenie zniczy

Zygmunt Marian Żuchowski

Organizatorem uroczystości jest Szkoła Podstawowa w Potoku Wielkim.

Porucznik rezerwy Zygmunt Marian Żuchowski, syn Józefa i Klary z Rychterów, ur. 22 XI 1902 r. w Złotym Potoku, w powiecie jędrzejowskim. W 1920 r. żołnierz 2 Pułku Piechoty Brygady Syberyjskiej - w składzie 5 Armii Wojska Polskiego - który prowadził działania w wojnie polsko-bolszewickiej. Brygada walczyła nad Wkrą - pod Borkowem, Nasielskiem, Prusinowicami oraz zdobyła Maków. Następnie toczyła ciężkie walki pod Chorzalami i Myszyńcem z oddziałami bolszewickiego III Korpusu i 4 Armii. Absolwent Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warszawskiego w 1928 r. i Szkoły Podchorążych Rezerwy

Sanitarnych w Warszawie w 1930 r. Lekarz szpitala powiatowego w Gostyninie i w Maciejowicach na Mazowszu. Awansowany na porucznika 1 stycznia 1938 r. Przydzielony do 1 Szpitala Okręgowego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Żonaty z Michaliną z Obrębalskich, miał córki Ewę i Joannę.

Po 17 września 1939 r. w niewoli sowieckiej. Jeniec obozu specjalnego NKWD w Kozielsku. Jego nazwisko figuruje na Liście Wywozowej jeńców obozu kozielskiego nr 036/2 z 16 kwietnia 1940 r. Zamordowany i pogrzebany w Katyniu k. Smoleńska. W 2007 r. został pośmiertnie awansowany do stopnia kapitana Wojska Polskiego.

Zbrodnia Katyńska to symbol martyrologii Polaków podczas II wojny światowej. Jej ofiarą padło co najmniej 21 857 obywateli polskich, przedstawicieli elity intelektualnej narodu polskiego. Zbrodni dokonano na mocy decyzji najwyższych władz Związku Sowieckiego zawartej w tajnej uchwale Biura Politycznego Komitetu Centralnego Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii bolszewików z 5 marca 1940 roku. Sowiecki zamordowali jeńców trzech obozów specjalnych NKWD. Miejscem śmierci i pochówku jeńców z Kozielska był Katyń, od którego cała zbrodnia po ujawnieniu miejsca pogrzebania ofiar w 1943 r. wzięła swoją nazwę. Osadzonych w Starobielsku zabito i pogrzebano w Charkowie. Jeńców z Ostaszkowa zamordowano w Kalininie (Twerze) i pogrzebano w Miednoje. Obywateli polskich z Ukraińskiej Listy Katyńskiej mordowano w Kijowie, Charkowie i Chersoniu. Część z nich pogrzebano w podkijowskiej Bykowni. Najmniej wiadomo na temat losu więźniów z Zachodniej Białorusi. Osoby z tzw. Białoruskiej Listy Katyńskiej, zostały najprawdopodobniej zamordowane w siedzibie mińskiego NKWD i pogrzebane w Kuropatach koło Mińska. Egzekucji ofiar Sowietów dokonywali przez strzał w tył głowy. Zbrodnia Katyńska jest jednocześnie zbrodnią ludobójstwa, zbrodnią wojenną oraz zbrodnią przeciwko ludzkości. Mimo upływu 84 lat od jej popełnienia, do dziś nie została osądzona.